



ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

П'ЯТЬ ЦЕНТИВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Сомау: ВЕрген 4-1016 4-0807

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA

FIVE CENTS ELSEWHERE

БУДУТЬ МІНЯТИ ВОЄННІ БОНДИ ЯК БАНКОВІ ЧЕКИ

ВАШИНГТОН. — Департамент Скарбу виготовив план, який увійде в життя вже 2. жовтня теперішнього року, щоб банки приймали бонди воєнної позички серії „Е“ так, як тепер приймають та міняють на готівку банкові чеки. Очевидно, що за таку прислугу банки будуть рахувати собі винагороду, яку скарб визначить. Є план, щоб признати банкам 15 центів від виплати одного бонду за \$1,000, по 12 центів до \$2,00, а по 10 центів за бонди понад \$2,000. Департамент скарбу надіється великого руху бондами по скінченню війни з Німеччиною.

ЗАПОВІДАЮТЬ ДЕШЕВУ ІЗДУ ЛІТАКАМИ ПІСЛЯ ВІЙНИ.

БОФАЛО (Нью Йорк). — Особовий рух літаками зростає семикратно, а перевіз крану тридцятькратно за 5 літ після війни. Внаслідок такого руху оплата від подорожного буде вносити 3 1/2 цента за одну милю, а по 30 центів від одної тони тягару. Це є обчислення, пороблені обережно знавцем летунства корпорації Кортис-Райт, д-ром Д. Г. Дейвенпортом. Інші знавці твердять, що Дейвенпорт дуже консервативний у своїх передбачуваннях і тому належить надіятися ще ліпших умови перевозу осіб і товарів.

Знавці надіються, що армія буде випродувати воєнні літаки по війні по дуже низькій ціні, а це само вже причиниться до подешевіння подорожжя повітрям. Таксамо перевіз крану буде далеко дешевший, головню перевіз газет. Обраховують, що перевіз повітрям ньюйоркської газети до Вашингтону буде коштувати 1 цента від примірника, а до Шікаго по 4 центи. Відповідно будуть оплачувані теж і інші тягарі, а все те викличе великий переворот у транспорті в користь повітряного руху.

ЗАКЛАДАЮТЬ КОМУНІСТИЧНУ ПРОПАГАНДУ ПОЛІТИЧНІ АКТІВ СІО.

ВАШИНГТОН. — Голова комітету політичної акції Конгресу Промислових Організацій (СІО) Сідні Гилман зізнався перед комісією палати послів для передвборчих видатків про висоту видатків його організації. Конгресмен Ралф Е. Чорч, републиканець з Ілліной, закинув комітетові СІО пропаганду комунізму під покришкою про-робітничої пропаганди, а це викликало велике негодування збоку Гилмана. Гилман виявив, що його юнія підтримує лише кандидатів Демократичної або Републіканської Партії і зовсім не ставить своїх кандидатів, ані не планує якоїсь третьої партії.

ЛЕТУНСЬКІ ВІНАХОДИ ДЛЯ НОВИХ ОМНІБУСІВ.

ШКАГО. — Підприємство Грейгавид Корпорейшен, яке оперує подорожними омнібусами в цілій Америці, замовило на пробу 2 нові „боси“ для подорожжя по 50 осіб так скоро, як лише можна буде дістати матеріяли на підставі засади про „прайоритіс“. Нові боси будуть знадобитися новими винаходами, яких досі живається при літаках. Будуть теж уставлені моторові машини, системи Дізеля в такий спосіб, що мотори можна буде відчеплювати для направи, а причеплювати інші. В деяких частях боси будуть дво поверхові, а шофер буде мати прозрачній заслоні з нових пластиків.

ІСЛЯНДІЯ СИМПАТИЗУЄ ЗІ СКАНДИНАВІЄЮ.

НЬО ЙОРК. — В Бенкерс Клуб відбувся обід в честь ісландського президента Свейна Біорксона, вчасі котрого бувший секретар пошти Джеймс А. Фарлі запитав його, як можна бути вибраним президентом в Ісландії. Біорксон відповів, що він самий не знає, як то сталося, що його вибрали президентом, але сказав, що він був перед тим у Злучених Державах, щоб навязати бізнесові звязки з Америкою. При кінці своєї промови заявив Біорксон, що симпатії Ісландії є по боці скандинавських країн.

ЖИДІВСЬКИЙ ПЛАН КАРИ ДЛЯ ІХ ВОРОГІВ.

НЬО ЙОРК. — Американсько-Жидівська Конференція виготовила і вислала до секретаря стейту Кордела Гола докладний план, як притягнути до суду всіх людей по стороні держав Осі, які провинилися супроти жидів. У плані є 80 точок такої кари, а між ними згадується загальну кару для держав як і для одиниць. Кару мав би наложити окремий міжнародний суд для воєнних кримінальників. Докази проти винувників мають призбирати жидівські організації.

ПАРИЗЬКИЙ БУДИНОК АМЕРИКАНСЬКОЇ ГАЗЕТИ ПЕНАРУШЕНИЙ.

НЬО ЙОРК. — Газета Нью Йорк Гералд Трибюн подає до відома, що її будинок в Парижі остав ненарушений вчасі німецької окупації, а машини та знаряддя знаходяться в добрім стані.

Підздова боротьба в Німеччині після прогри

НЬО ЙОРК. — Воєнний критик газети Гералд Трибюн майор Джордж Філдінг Еліот заповідає завзяту підпольну боротьбу в Німеччині навіть після прозрного покінчення війни. По-го міркування такі: Гітлер захопив тепер повну мілітарну владу в Німеччині, якої йому ніхто не вирве з рук. Повстання народу проти нього неможливе. Армія буде боротися в повному ладі, доки буде можливе, а потім перейде в підздову боротьбу чи то як цілість, чи як поодинокі частини.

Ні Гітлер ні його оточення не надіється пошати збоку переможців. Тому його оупр буде розпучливий. Можуть Аліанти заняти північне побережжя Німеччини, можуть навіть заняти Берлін, боротьба не покінчиться. Німецькі наїсти й їх організація молоді буде боротися в горах і в різних кривках так довго, як зможе витримати. Тому Аліанти мусять бути приготовані на поступенне заняття цілої Німеччини, а не викидати її зладі. Златися нема просто кому, бо поза Гітлером там не буде організованої сили.

ПОЛЬСЬКИЙ УРЯД АПЕЛЮЄ ДО ДЕРЖАВ СВІТУ ЗА ВИРАТУВАННЯ ВАРШАВСЬКИХ ПОВСТАНЦІВ

ВАШИНГТОН. — Польський амбасадор Ян Цехановскі передав до стейтового департаменту апель польського лондонського уряду щоб ратувати 150,000 польського населення у Варшаві перед масакрою збоку Німеччини. Цехановскі каже, що подібні апелі пішли до інших держав і до Ватикану. Якими способами малиб держани ратувати польське населення у Варшаві, зазив не згадує. Пояснює лише, що це є ті люди, які піднесли повстання проти німецького панування, але, це діставши вчас допомоги, повстання прогнали. Повстанці замкнені тепер в таборі Пшишков, 15 миль від Варшави, і німці плянують їх врізати. Досі врізали 3,000 повстанців. Цехановскі згадує, що шо масакру можуть спійняти російські війська, які стоять під Варшавою.

ПОТУГИ ДИСКУТУЮТЬ, ЯК УСПОКОЮВАТИ ВЛАСНЕ НАСЕЛЕННЯ

ВАШИНГТОН. — Серед дипломатичних кол повиялася вістка, що на конференції в Домбартон Овкс виринув спір, як поступати в справі забезпечення миру на випадок, колиб котра потуга найшлася в такій позиції, що мусять успокоювати своє власне населення. Це питання виринило при нагоді обговорювання потреб однодушності всіх потуг для вжиття зброї проти агресивної держави.

Поляки за злуку груп

ЛОНДОН. — Польський уряд на вигнання доставив у медію згодитися на пропозицію зідлатися з польською групою в Москві, з котрою від самої організації тої групи польський уряд у Лондоні ворогував і котру він називав московськими ставлениками, невідомими людьми й безпильовими комуністами. Польський уряд у Лондоні уповажив свого прем'єра Міколайчика вихати до Варшави, як тільки вона буде звільнена з німців, та перевести там наради з Польським Комітетом Національного Визволення та представниками польського підпілля про створення нового польського уряду. В цьому уряді мають бути представлені й комуністи. Польський уряд рішив відложити рішення справи границь до закінчення війни, але в засаді признав потребу зміни границь Польщі.

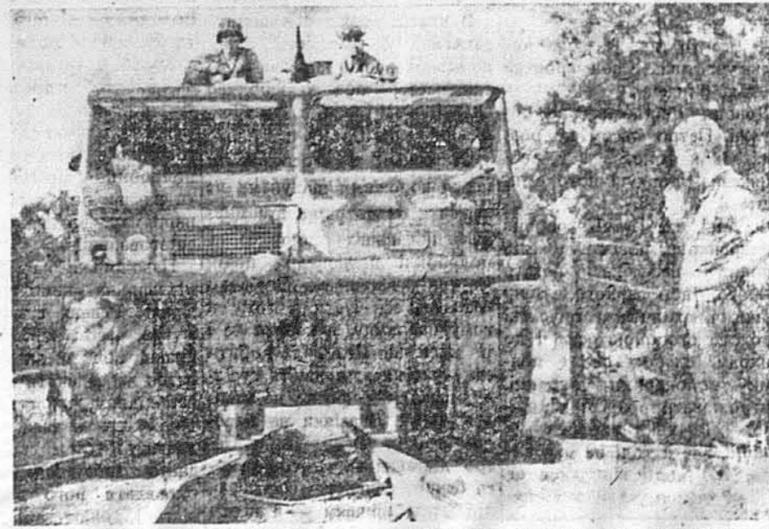
У понеділок польський уряд на вигнання дістав заяву польського підпілля, що воно годиться на пропозицію польського уряду в Лондоні. Підпілля хоче виникнення польсько-російської згоди та забезпечення польської незалежності. Для цієї цілі підпілля хоче крім згоди між лондонськими поляками й московськими ще гарантії Америки й Британії для польської незалежності. Пропозицію польсько-о підпілля візьме польський уряд на вигнання на дебати в вікторок.

Міколайчик відбув ще одну конференцію з британським секретарем заграничних справ Іденом. Конференція відносилася до справи допомоги для польських повстанців у Варшаві. Бритійський посол Баргле, заявив у парламенті, що Москва відмовилася дати британським і американським летунам бази для доставки зброї варшавським повстанцям.

ЗАЯВА ПОЛЬСЬКОГО КОМІТЕТУ НАЦІОНАЛЬНОГО ВИЗВОЛЕННЯ

ЛОНДОН. — Едвард В. Осуха-Моравскі, предсідник Польського Комітету Національного Визволення, заявив тут в понеділок на першій конференції заграничних кореспондентів, що його Комітет готов співпрацювати з лондонськими поляками. Комітет навіть готів предложити лондонським полякам три міністерські теки, а Міколайчкови теку прем'єра, якщо вони згодяться приступити з Комітетом до створення спільного тимчасового уряду в Польщі. Наяви такої співпраці вже обговорено в Москві підчас побуту там Міколайчика. Комітет у Москві готов був прийняти в склад нового уряду: проф. Грабського, Кароля Полея й ще одного члена польської хлопської партії. Міколайчик одначе мав би вилректися конституції з 1935 року.

Осуха-Моравскі заявив, що він не сподівається, що всі лондонські поляки приймуть предложения Комітету. Він сподівається, що лондонські поляки відай розіб'ються; якщо вони приймуть, то це тільки завдяки розумови Міколайчика.



МОГУТНІ МАШИНИ. — По новому мості, збудованім американськими інженірами, котяться могутній трок, що тягне за собою артилерію. Сцена знята десь у Франції на ріш Сені. Американські вояки, що приглядаються відзови машин на міст, видно горді з потуги своїх машин.

АМЕРИКАНЦІ У ШАТО-ТІЕРІ

НАГІВИЩА КВАТИРА АЛІАНТСЬКИХ ЕКСПЕДИЦІЙНИХ СИЛ. — Американці знову воюють на побоевищах над Марною, на котрих в 1918. році воювали їх батьки. Вони перейшли широким фронтом ріку Марну й погнали німців перед собою до німецької границі. Вони б'ють тепер німців коло Шато-Тієрі й Сезани, що вславились як побоевища в першій світовій війні.

Тимчасом на секторі коло каналу британські й канадійські війська перекинули через ріку Сену вже четверте примістя та напиряють на ворога, що стоїть над рікою Сомою. Довкола французького воєнного форту Бреста ще далі лютує битва.

ЗАКЛАДАЮТЬ ПАСТКУ НА 15,000 НІМЦІВ У ПІВДЕННІЙ ФРАНЦІЇ.

РІМ. — Американські війська в південній Франції, замість очевидного маневру з Греноблі на Ліон, повернули гостро на захід на Монтелімар, піймаючи цим у пастку 15,000 німців, що відступали долиною ріки Рони.

Тимчасом у Марселі, важному французькому порті на Середземному морю, котрий заняли американці ще в неділю, весь спорадичний опір німців у місті закінчився.

ПАРИЖ ПЕРЕДАНИЙ ОФІЦІАЛЬНО ФРАНЦУЗАМ.

ПАРИЖ. — Командант американських військ, котрі помогли визволити Париж з німецької окупації, передав офіційно Париж у руки генерала Жосефа Пієра Кеніга, військового команданта Парижу. Генерал Кеніг буде тепер відповідальний за безпеченство міста, але на випадок потреби йому прийде в допомогу американська армія.

Справу доставки для столиці харчів передано генералови, що командує службою доставки в Парижу. Генерал Кеніг буде організувати чоту владу Французьких Сил Нутра, котрих тисячі вояків їде покищо ходять у цивільних одягах.

АЛІАНТСЬКІ РЕЙДИ ПО ВСІЙ ЕВРОПІ.

ЛОНДОН. — Небосклин над Европою аж кишив від аліантських літаків. Восьма Повітряна Сила з Британії налітала цілий день на залізничні дороги й мости з Нідерландів до Франкфурту над Менем, котрими йдуть німецькі поселення для військ у Франції. П'ятнадцята Повітряна Сила з Італії біла по нафтових рефінеріях у Австрії й Мадярщині.

ЧУТКИ ПРО ВІДКЛИКАННЯ НІМЕЦЬКИХ ВІЙСЬК З ІТАЛІЇ.

РІМ. — Донесення з італійської північної границі кажуть, що німецька команда почала вже стягати німецькі війська з північно-італійських провінцій: Лігурія, П'ємонті й Емілія, аби обсаджувати ними провали в Альпах. Оборону мусолінівських фаністів полишено самим фаністам; на них з усіх устодів напиряють італійські патріотичні повстанці.

НІМЦІ ВТІКАЮТЬ З БОЛГАРІЇ, КАЖЕ МОСКВА.

ЛОНДОН. — Московське радіо наводить слова Болгарської Новинарської Агенції, що німці почали в понеділок відтягати свої війська з Болгарії. Евакуація, має покінчитися за кілька днів. Болгари розб'юють німецькі війська, що переходять з Румунії до Болгарії.

Потвердження цієї вістки можна найти в закликах німецького радіа до німецьких вояків на Балкані пам'ятати на присягу вірності Гітлерови. „Є в Німеччині чинники“, говорило радіо, „в котрих верх узяли сумніви та в котрих віра захиталася“. Мовля, вони просякнуті аліантською пропагандою. „Цих треба безпощадно винищити“.

ЧЕРВОНІ 10 МИЛЬ ПОЗА СЕМИГОРОДСЬКОЮ ГРАНИЦЕЮ.

ЛОНДОН. — Червона армія вдирається скорими маневрами в балканську імперію Гітлера. Вона не тільки заняла поважні частини Румунії, дійшовши вже під самі нафтові терени Плоєшті, але й перейшла семигородську границу й зайшла на 10 миль у Семигород. Вона заняла теж дунайські порти Брейлу й Тульчу та чорноморський порт Суліну; цей останній заняли маринари червоної фльоти на Чорному морю. В Семигороді червона армія жене перед собою малярські війська.

Далі на півночі червона армія поробила поважні поступи коло польської твердині Ломжі.

АЛІАНТИ Б'ЮТЬ БЕЗПОЩАДНО ПО ЯПОНСЬКИХ БАЗАХ І КОРАБЛЯХ НА ПАЦИФІКУ.

ГОЛОВНА КВАТИРА НА ПІВДЕННО-ЗАХІДНОМУ ПАЦИФІКУ. — Аліантські літаки далі ведуть постійну офензиву проти японських баз і морелавби на Пацифіку. Коло острова Целебеса затоплено 4 японські вантажні кораблі. Бомбовики налітали два рази на острів Онекотан, що лежить у Курілах, а інші японські островні бази дістали теж свою щоденну рейдову порцію.

ШУКАЄТЕ ПРАЦЮ? — Наперед погляньте на оголошення нових робіт у „Свободі“.

ХОЛМСЬКА ДЕБАТА В ДУМІ В 1911-1912 РР.

Після заняття більшовиками міста Холму, появилася вістка про створення під опікою Советів польського уряду, який видав відозву із Холму. Дальші події доводять до висновку, що советський уряд має на думці відступити будучий советській Польщі стародавню столицю українського князя-короля Данила.

Щоби пригадати на розмір не давнє вирішення спору самим російським урядом в передвоєнні часах, помічимо понижче найголовніше з дебатів над холмським питанням, яку переведено в російській Державній Думі в рр. 1911-1912, коли то царське міністерство внутрішніх справ вишло з проектом відітнути Холмщину від так званого Польського Царства і створити з неї окрему Холмську губернію. Коли хто хоче скористатися з цієї статті, хай має терпеливість переріхувати її основні і зрозуміти, як тоді вели спір три інтересовані сторони, а це польські послы, що засідали в Державній Думі, російські націоналістичні послы і прихильники українського інтересу в холмському питанні. Дебату і цілу статтю, яка була друкована в Літературно-Науковому Вістнику за 1912 р. передаємо в скороченому, поділену на 3 частини. (Редакція „Свободи“).

1.

Дебати в справі відокремлення Холмщини мають, на нашу думку, велике історичне значіння не тільки для найбільше заінтересованих народів, як от польський та український, але і для всієї держави, це зразкової держави націй, не тільки для сучасної політичної дійсності, але і для історії національних відносин (в російській державі).

Розуміється, велика вага холмських дебат полягає не в тому, що наслідком їх проект утворення нової губернії став законом, хоч і це мало своє чимале значіння, як політико-юридичний прецедент перекроювання державної території, при найбільш-несприятливих обставинах, при найбільш складних конкретних різних побуту, культури, релігії і т. і.

Величезне значіння цих дебат міститься, коротко кажучи, в тому, що холмська справа, навіть в тій покаліченій російським націоналізмом формі, в якій ми бачимо її в Думі Державній, є по суті своїй українська справа.

Холмська справа, це — перша спроба ламання адміністративних меж Росії по принципу національному і першою нацією, котрої доторкнулася спроба, був українській народ. Холмська справа, це перша справа, в котрій два воюючі націоналізми, дві системи пануючі над нашим національним урядом в Лондоні просоветським польським урядом. По якимсь часі ще й тих лондонських членів уряду, що увійдуть до Комітету Національного Визволення, викунуть і все буде по старому.

Останні донесення говорять, що лондонський уряд приготує якусь компромісову пропозицію, щоб утворити мішаний уряд з членів лондонського польського уряду, з членів просоветського комітету та з членів польського підпілля в краю. Ці останні мали найбільше до говорення. Та питання, яке то польське підпілля малоб доповнити уряд. Чи до уряду малоб увійти комуністичне підпілля, чи не, що бореться в Варшаві. Тут знов іший є погляд лондонського польського уряду та іший погляд Кремля. І якжеж звести тут разом гору з Магелетом. На всякий випадок неметом.

родом національної політики стали до бою „за український маляк“, та та справа, де не питалося найбільш заінтересованої дієвої особи, українського народу, хоч ріналася його справа, хоч і змінялася його доля. Холмська справа, це — перший тяжкий удар, в цілій нашій новітній історії, нанесений державною властю панувально польському над нашим народом. Така об'єктивна вага питання про відокремлення Холмщини.

Ось чому холмські дебати мають надзвичайно велике значіння. Вони розкривають становище українського народу в Холмщині, вони виясняють нам політичний світогляд сучасних верховодів національної політики як польської, так і російської, вони показують нам, чого і через що можемо ми сподіватися не тільки в Холмській справі, цій частині нашого національного діла, а і в цілій українській справі, од різних „панів стану“.

Таким чином холмські дебати — це разом і лекція наочної політичної науки для сучасників, і історичний документ для історика дослідника.

Ось через що познайомитися з ними — велика потреба для українського громадянства.

Загальний характер дебатів носили в 4 засіданнях Думи Державної 25 і 26 листопаду, 2 грудня 1911 року, 8 лютого 1912 року, рештуж засідань присвячено постатейному читанню, і загального інтересу вони не мають. Тому ми і спинимося тільки на цих 4-ох засіданнях, подаючи промови в оригіналі, на основі стенограм, розуміється, найбільш цікаві і характеристичні місця.

Перше ніж перейти до самих дебат, ми вважаємо потрібним подати проект формули переходу, запропонованої думським комітетом в холмській справі, бо вона в значній мірі вказує на ті наміри, які має щодо Холмщини російський націоналізм, але які покищо не можуть бути зrealізовані в відповідних законах:

„Визнаючи, що утворення Холмської губернії слід розглядати тільки як перший крок в ріді цілої системи мір культурного та економічного характеру, в основу котрих повинно бути покладено визнання належності більшості населення Холмського краю до російської народності, вважаємо за необхідне „заведення м'яського та земського самоврядування, під неодмінною умовою охорони інтересів російського населення. Обговорення урядом питання про можливість приєднання при адміністративній перебудові губерній західного краю (до холмської губер. Ковельського, Владимир-Волинського повітів Волинської губ. та Брестського пові. Гроденської губ. — відновлення старо-руської його назви — Берестейського. — Державна Дума переходить до чергових справ.“

Польський погляд.

Після промови докладчика Чіхачова та міністра внутрішніх справ переповнених історичними, новими та статистичними відомостями, часто непевної якості, загалом вельми і вельми нецікавих, з політичною оцінкою нового закону виступили депутати з польського кола, Димша (Седлецка губернія), Гарусевич (Ломжинська). Наконечний (Люблинська) та Парчевський (Калішська).

Генеральним і першим промовцем був посол Димша на засідання 25. XI. 1911 р. Вияснюючи заінтересованість певних кругів російського громадянства, він так промовляв до думи:

„Для мене зрозуміло, що місцеве духовенство і різного роду зайшли люди бачуть свій добробут в утворенню особливих матеріальних переваг у привілейованого законом їх становища для того, щоб з цією дімакою в руках, конечно, в зв'язку з агентами державної влади, — як що уряд займе таке становище — і на кошти державної казни розквітати правний лад та культурні інтереси місцевого життя. Мене це не дивує, це зрозуміло, партійна точка погляду цього вимагає. Але, панове, чи розумно, чи до речі ставати урядови на цю позицію? Урядови ставити собі такі завдання і вимагати санкції законодавчих палат для їх реалізації? Чи розумно для уряду ставити державі, партійні інтереси вище од загально-державних? Чи цілзгідно підіймати в місцевостях прапор ворожнечі замість примирення протилежностей та виконання спільного для всіх закону на ґрунті релігійному та національному?“

Ось через що і справжній мета відокремлення Холмщини, на думку Димши, полягає в безконтрольному халяванню панів націоналістів в новій губернії:

„Таким чином, ми підходимо до дійсної мети законопроекту, він хоче створити окрему одиницю, котра буде поза межами всякого контролю, узброєна тими виключними правами за котрих місцева культура, місцева просвіта, місцеве економічне життя повинно бути цілком зруйновані і повинно бути поставлене поза законом, поза контролем його тільки за для того, щоб там всякі обрусительні засоби і всякі примусові засоби проти католицьких костелів можна було пускати в ход.“

Та чи можна здійснити цю мету обрусити і оправославити корінну, польську, людинність краю? — запитує Димша націоналістів:

„Ви думаєте, що справді що людинність, котра на протязі 40 років виявляла надзвичайну стійкість і силу в тому, що вона зоставалася вірним костволю, тій вірі, в котру вона раз увірвала, ви думаєте що польське населення, котр там живе і котре має право жити там так, як воно хоче по тій релігії і тій національності, котру воно сповідає, ви думаєте, що цей народ може оправославити, обрусити?“

Після Димши промовляв д. Гарусевич. Його короткі промови, маючи на оці не так збиті статистичну, філзофогічну та конфесійну аргументацію прихильників відокремлення Холмщини, як змалювати силу і діла російських заінтересованих кругів, духовенства та чиновництва, в краю, як подала добру оцінку політичних замірів російського націоналізму, мають далеко більш значіння, ніж промови всіх інших послів кола. На думському засіданню 26. XI. 1911 р. пос. Гарусевич говорив:

„Вже в ту хвилину, коли председателем Державної Думи в маю 1909 р. було доложено про внесення міністром внутрішніх справ в справі цього проекту, ми в своїй заяві висловили надто негативне відношення до цього проекту і вказали і довели його цілковиту непридатність з погляду прав польського народу. Ми вказали, що проект цей направлено на шкоду польському народови та католицькій вірі, що він стоїть в явій та цілковитій суперечности до принципів, урочисто виголошених в 1905 р. та що санкціонування цього проекту наперед визначає будучі взаємовідносини польського та російського народу.“

При таких великих перепаланих і матеріальних засобах, котрі вже нині є в Холм-

дства, він так промовляв до думи:

„Для мене зрозуміло, що місцеве духовенство і різного роду зайшли люди бачуть свій добробут в утворенню особливих матеріальних переваг у привілейованого законом їх становища для того, щоб з цією дімакою в руках, конечно, в зв'язку з агентами державної влади, — як що уряд займе таке становище — і на кошти державної казни розквітати правний лад та культурні інтереси місцевого життя. Мене це не дивує, це зрозуміло, партійна точка погляду цього вимагає. Але, панове, чи розумно, чи до речі ставати урядови на цю позицію? Урядови ставити собі такі завдання і вимагати санкції законодавчих палат для їх реалізації? Чи розумно для уряду ставити державі, партійні інтереси вище од загально-державних? Чи цілзгідно підіймати в місцевостях прапор ворожнечі замість примирення протилежностей та виконання спільного для всіх закону на ґрунті релігійному та національному?“

Ось через що і справжній мета відокремлення Холмщини, на думку Димши, полягає в безконтрольному халяванню панів націоналістів в новій губернії:

„Таким чином, ми підходимо до дійсної мети законопроекту, він хоче створити окрему одиницю, котра буде поза межами всякого контролю, узброєна тими виключними правами за котрих місцева культура, місцева просвіта, місцеве економічне життя повинно бути цілком зруйновані і повинно бути поставлене поза законом, поза контролем його тільки за для того, щоб там всякі обрусительні засоби і всякі примусові засоби проти католицьких костелів можна було пускати в ход.“

Та чи можна здійснити цю мету обрусити і оправославити корінну, польську, людинність краю? — запитує Димша націоналістів:

„Ви думаєте, що справді що людинність, котра на протязі 40 років виявляла надзвичайну стійкість і силу в тому, що вона зоставалася вірним костволю, тій вірі, в котру вона раз увірвала, ви думаєте що польське населення, котр там живе і котре має право жити там так, як воно хоче по тій релігії і тій національності, котру воно сповідає, ви думаєте, що цей народ може оправославити, обрусити?“

Після Димши промовляв д. Гарусевич. Його короткі промови, маючи на оці не так збиті статистичну, філзофогічну та конфесійну аргументацію прихильників відокремлення Холмщини, як змалювати силу і діла російських заінтересованих кругів, духовенства та чиновництва, в краю, як подала добру оцінку політичних замірів російського націоналізму, мають далеко більш значіння, ніж промови всіх інших послів кола. На думському засіданню 26. XI. 1911 р. пос. Гарусевич говорив:

„Вже в ту хвилину, коли председателем Державної Думи в маю 1909 р. було доложено про внесення міністром внутрішніх справ в справі цього проекту, ми в своїй заяві висловили надто негативне відношення до цього проекту і вказали і довели його цілковиту непридатність з погляду прав польського народу. Ми вказали, що проект цей направлено на шкоду польському народови та католицькій вірі, що він стоїть в явій та цілковитій суперечности до принципів, урочисто виголошених в 1905 р. та що санкціонування цього проекту наперед визначає будучі взаємовідносини польського та російського народу.“

При таких великих перепаланих і матеріальних засобах, котрі вже нині є в Холм-

Українські вісти з Європи

Під таким наголовком передає аргентинський „Перелом“ короткі вісти, що їх добув про українське життя в Європі.

Про українське життя в Фінляндії подано таке:

„Першою подією, яка звернула увагу на українське життя в Фінляндії був виступ Богдана, Кентржинського зі Стокгольму, який вилас до Південної Америки осторогу не покладати великих надій на німців і трактувати їх як ворогів. Після зібраних інформацій автор цієї телеграми перебуває переважно в Гельсінкі і провадить організаційну працю між українськими полоненими. Це знову привело до згодів, що між українськими полоненими переодитися якась праця.“

„В грудні минулого року в Гельсінкіх появилось перше число журналу „Український Літорис“ під редакцією тож Б. Кентржинського!“

Про цей журнал згадує „Українська Дійсність“, та не подано, де цей часопис виходить. Той останній згадує за якусь галицьку дивізію, що зветься „Галичина“ і має бути в Франції на вишкоти.“

В Гельсінкіх зачато видавати серію популярних брошур під назвою „Захальна кни-

жечка“, а перший випуск цієї серії містить такі три поеми Шевченка: Сон, Кавказ і Послання.

Згадано теж про деякі українські газети, що виходили під німецькою окупацією, а то: „Українська Дійсність“, „Ковельські Вісти“, „Наше Слово“ (Берестя), „Подоланин“ (Кам'янець), „Заславський Вістник“, „Летичевські Вісти“, „Крем'янецький Вістник“ і „Пінська Газета“. В Кракові виходили „Краківські Вісти“.

Та всі ті газети обмежувались, як це вже було згадувано давніше, головню до того, що подають німецькі воєнні комунікати, та до розпорядків окупаційної влади, бо саме в першу чергу для тої цілі дозволила окупантська влада видавати ті газети.

В рубриці „Некрологія“ знаходимо такі імена померлих: проф. Іван Галушинський помер у Львові. Був останнім головою Товариства „Рідна Школа“, на якому то становищі вдержав до 1939 року. Походив з священничої родини і брав участь як сотник у Визвольних Змаганнях по першій світовій війні.

У Лімандштадті помер надрадник Юрій Саоцький, що був знавцем фінансових державних справ.

У Празі помер проф. Олександр Мицюк, бувший ректор Вільного Українського Університету. Був професором політичної економії. Між іншим, теж і членом Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові.

В Пльбратдах помер Назар Тюрин, полковник Української Армії, родом з Умані на Київщині. В Українській Армії був польовим скарбником.

Крім тих вістей є ще повідомлення, що вбито письменниці Олену Телігу та часописного видавця Івана Тиктора.

трудно, у школах, а українців є 50 мільйонів і всі вони говорять тою самою мовою від давних давен, тож не зважаючи на всякі політичні міркування, такої культурно динамічної й так великої групи стало нехтувати ні вченим ані звичайним чинникам не можна.

Огляд вибирає по одному письменникові для кожної доби й попри те — у введені й Підложжі — переказує згубш історію розвитку української культури й літератури та про саму історію українського народу дешо.

Книжки такої потрібні для ознайомлення світа з українством. Тому за видання її належить признання Українському Народному Союзові. Побіжна вона й неповна, але про українське життя-буття та розвиток українського письменства від самого початку оповідає правдиво, і в привичайним чинникам не можна.

Мало конкурентів.

Зайшлий до стрічного мешкання: „Прибуваю до вашого містечка, щоб захити життям чесного громадянина“.

Стричний: „Не маєте чого боятися від нас конкуренції“.

ДУЖЕ ВАЖНЕ!

ДЛЯ УРЯДНИКІВ І ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗУ З ШКАГО, ГЕРІ, ІСТ ШКАГО, ГЕМОД, КЕЛУМЕТ СІТІ, ГАРВЕІ, ПЮРІЯ І ДЖОЛІЕТ!!

Приходіть всі на

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ У. Н. С.

ВАЖНІ НАРАДИ

В СПРАВАХ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ, ЗАГАЛЬНО НАРОДНИХ І АМЕРИКАНСЬКИХ

І так для урядників і членів з відділів 68, 80, 100, 107, 335, 346, 354 і 452 відбудуться ЗБОРИ В САЛІ СВ. АРХ. МИХАІЛА при Коломбії севно і 170-тій вул., HAMMOND, IND. В СУБОТУ, 9. ВЕРЕСНЯ (SEPTEMBER 9, 1944) в годині 7:30 ввечір.

Знова для урядників і членів відділів 22, 106, 111, 125, 190, 221, 252, 301, 379, 425 і 437 ЗБОРИ відбудуться

В НЕДІЛЮ, 10. ВЕРЕСНЯ (SEPTEMBER 10, 1944) В СОЮЗОВІ ДОМІ, 843 Н. ВЕСТЕРН ЕВЕ., CHICAGO в годині 2:30 пополудні

Вкінці для урядників і членів від. 33, 139, 176, 214, 216, 220, 222, 243, 259 і 415 ЗБОРИ будуть ЦЕЛ САМОЇ НЕДІЛІ, В ГОДИНІ 6:30 ВЕЧЕРОМ В ЦЕРКОВНІЙ САЛІ, 4952 S. PAULINA ST., CHICAGO.

На всіх зборах буде головний секретар Д. Галичин і організатор Д. Білецький.

Роман І. Смук Тарас Шпікула Степан Куропас
гол. контролор гол. радий гол. контролор

УВАГА! АКРОН, ОГАЙО! УВАГА!

ВІДІЛІ 295 і 180 У. Н. СОЮЗУ відсвяткують

50-Літній Ювілей У. Н. Союзу

В НЕДІЛЮ, 3. ВЕРЕСНЯ (SEPTEMBER 3, 1944)

В ЦЕРКОВНІЙ ГАЛІ CORNER WASHINGTON & ABLE STREETS

ПОРЯДОК СВЯТА: Панахида в год. 11:30, зараз по Літургії св. Василя Великого, за померших членів від. 295 і 180, котру відправить о. Іван Баяк, а опісля в год. 5. Р. М. відбудеться спільна вечеря з відповідною програмою й бесідками, місцевими і поза-місцевими. По вечері приємна забава, за котру рунуть 1658

Комітет.

УВАГА! — УКРАЇНЦІ МІСТА КОГУС, Н. Й., І ОКОЛИЦІ! УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИЙ ГОРОЖАНСЬКИЙ КЛУБ

В 25-ЛІТНЮ РІЧНИЦЮ СВОГО ІСНУВАННЯ В НЕДІЛЮ, 3. ВЕРЕСНЯ (SEPTEMBER 3, 1944) В ПАРКОВІЙ ГАЛІ

Початок у год. 2. пополудні. — Орхестра Постоловських Шановні Громадяни! Горожанський Клуб отрим цюро запрошує всіх українців до численної участі.

160,8 Бенкетовий Комітет.

УВАГА! РАЧЕСТЕР, Н. Й., І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

СТАРАННЯМ КОМІТЕТУ ЗЛУЧЕНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ МІСТА РАЧЕСТЕР відбудеться другий, і останній цього сезону

ПІКНІК

на дохід різдвяних дарунків для наших хлопців, що служать в американській армії

В НЕДІЛЮ, 3. ВЕРЕСНЯ (SEPTEMBER 3, 1944) ПЕРЕД "LABOR DAY"

НА УКРАЇНСЬКІЙ ПІКНІКОВІЙ ПЛОЩІ НОРТ ГУДМАН. Комітет старань, щоб цей пікнік випав якнайкраще. Враз дошу пікнік відбудеться в парохіальній салі, 303 Hudson Ave. Просимо громадян до численної участі; він не буде української діли, щоб оминати цей пікнік і не причинялася жертвою нашим воїнам.

Комітет.

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ“

У вторашньому числі „Свободи“ було оголошення про „ЦЕРКОВНІ ПІСНІ“, в якому подано помилкову ціну в сумі 35 центів. Має бути 50 центів.

ЦЕРКОВНІ ПІСНІ

З НОТАМИ 50 центів один примірник

Замовляйте у книгарні „СВОБОДА“ JERSEY CITY 3, N. J. 83 GRAND STREET

(Дальше буде).

ДРІБНІ ОГЛОШЕННЯ—WANT ADS

Classified Department—BERGEN 4-0237—BRUNNEN 9-0582

War Manpower Commission Employment Regulations

Essential Workers need Statement of Availability. If transferring to less essential, need U. S. Employment Service consent in addition. Critical workers also need both.

Сушні робітники обов'язані мати посвідку, що вони є до розпорядженості. При вересненню до менше сушних робіт мусять мати крім цього згоду „Юнаїтад Стейтс Емплоїмент Сервіс“. „Критичні“ робітники потребують теж обох посвідок.

ПОТРІБНО МУЖЧИН ПОТРІБНО МУЖЧИН

ПОТРІБНО ВОЄННИХ РОБІТНИКІВ GALVANIZERS — LABORERS

ДОБРА ПЛАТНЯ — БАГАТО ОВЕРТАЙМУ

ЗНАМЕНІТІ РОБІТНИЧІ УМОВИНИ

ПОТРІБНО ПОСВІДКИ ЗВІЛЬНЕННЯ

L. O. KOVEN BRO., INC.

PATERSON PLANK RD & FRANKLIN ST.

JERSEY CITY, N. J.

МУЖЧИН

НЕ ТРЕБА ДОСВІДУ
Дистанту харч і уніформи
Шлях час або частину

ПОМИВАЧІ
ДИЩВАШЕРЗ, ПАТВАШЕРЗ
ПОРТЕРИ на день і ніч

Мусять говорити по англійськи
Бонуси — платні вакації
Постійна позиція

Робітники в критичних заняттях
мають приносити звільнення

SCHRAFFT'S
ГОЛОСИТЬСЯ ЦІЛИЙ ДЕНЬ
56 WEST 23rd ST., N. Y. C.

АБО ГОЛОСИТЬСЯ 5-8 ГОД ВЕЧІР
1381 BROADWAY (Nr 38 St.) N. Y.

ПОТРІБНО МУЖЧИН

Досвід непотрібний

ЯК
ПОРТЕРІВ
І
РОБІТНИКІВ

ДОБРА ПЛАТНЯ
ПОСТІЙНА РОБОТА

Робітники з важкої воєнної роботи
мусять мати доказ звільнення.

FEDERAL

TELEPHONE & RADIO CORP.
591 BROAD ST., NEWARK, N. J.

МУЖЧИН І ХЛОПЦІВ
ДОСВІД НЕПОТРІБНИЙ

Легка інтереса робота
Навчаться добре платного фаху
SPECIALTY PAPER BOX
255 McKibben St., Bklyn
14th St. line Morgan Ave. Sta.

МУЖЧИН
ВАЖКА ВОЄННА ПРАЦЯ
з досвідом або без досвіду

РОБІТНИКІВ
ПОРТЕРІВ

Денні і вечірні шифти
АВІАЦІЯ
PACKAGING CO.
Building No. 7, Newark Airport
або голоситесь до
USPS, 1016 Broad St., Newark
Потрібно USES відпорушення

Різнюк
All ground rock men
добри платня, стара робота
Stahl-Meyer Inc., 172 East 127 St.
Голоситесь від понеділка до п'ятниці

МУЖЧИН
ДОСВІДУ НЕ ВИМАГАЄМО
ВІД 18 ДО 45 Р. ЖИТТЯ

Мусять бути сильні і спортивні
Добре установлені сучасні інструменти
НАРМЕНШЕ \$36
ЗА 48 ГОДИН
ЦІЛЮЮ НА ОВЕРТАЙМУ
І ВІДНУ ЧАСТИНУ

Добра, повна безпечність, Готі метали

MUNDET CORK CORP.
65 SOUTH 44th ST., BROOKLYN
NEAR WILLIAMSBURG BRIDGE

Робітники при кобасниках
Стала робота, добра платня і різні
бонуси. Не готіть звільнення бонус
після одно-місячного періоду.
Brand Bros., 410 E. 49 St., El. 3-1460

Потрібно автомобільних механіків
Легка робота, добра платня і різні
бонуси і свята з платною. Стала
Заробити до \$100 тиждень
Curry Chevrolet
Broadway at 131 St., N. Y.

ПОТРІБНО МУЖЧИН
ДО ЛЕГКОЇ ВОЄННОЇ РОБОТИ
CROWN IMPORTING CO.
116 Nassau St., N. Y. C.

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

КУХАРКОК

Жінок заінтересованих в кухарстві
З домашнім або реставраційним
досвідом

Добра платня—своя підвишка
Гарний вихід в добрій роботі

Треба знати читати
і писати по англійськи

SCHRAFFT'S
56 WEST 23rd ST., N. Y. C.

ЖІНОК І ДІВЧАТ
ГОДИННА АБО ШЛОДЕННА
ПРАЦЯ

ПАКУВАТИ ЦУКОРКИ
або
ПРАЦЮВАТИ В ПРАЛЬНИ

SCHRAFFT'S
56 West 23d St., N. Y. C.

Ручник швачко
Добра платня відчас позки, стало
Simonat,
100 West 32 St., N. Y.

ДІВЧАТ І ЖІНОК
ДОСВІД НЕПОТРІБНИЙ

Легка інтереса робота
Навчаться добре платного фаху
SPECIALTY PAPER BOX
255 McKibben St., Bklyn
14th St. line Morgan Ave. Sta.

Чембермейде і до чищення
Гавсмен

Добра платня—стала робота
HOUSEKEEPER KEMMORE HOTEL
145 E. 23 St., N. Y. C.

ОПЕРАТОРОК
Легка робота на
Singer або Mergow Машини
Знамениті умовини

Добра платня
Belle Novelty, 245 W. 48 St. N. Y.

ОПЕРАТОРОК на Singer маш при
спори, одажі. Стала роб. добра плат.

Robert Louis Sportswear
85 Bleecker St., N. Y. GR 7-4158

ДІВЧАТ
Легка фабрична робота
Добра платня 40 годин

Arlington Hand Bag
152 Liberty Ave., Bklyn.

ЖЕНЩИН
ЧИСТИТИ ФАБРИЧНІ ОФІСИ
ПЛАТНЯ \$26 ТИЖНЕВО

48 годин—стала
Голоситесь 4-ти поверх
67 VESTRY ST., N. Y.

7th Ave. or Independent Subway
Canal Street Station

Дівчат Легка роб. при складанні
з фабричних деталей

Прим. роб. умовини стала робота
Lido Toy Corp., 23 E. 17 St., N.Y.C.

ОПЕРАТОРОК
до шиття блузок і спідниць
Juliet Sportswear
348 Cathedral Parkway, N. Y. C.

Операторок досвідчених
на Singer Button Hole Machine
and Premis

NACEI, 750 BROADWAY, N. Y. C.

ЖІНОК прасувати в прати родинне
біля в пральні, лиш досвідчених—
добра платня. B. Moseyoff, 163 East
53 St., Wickersham 2-1707.

ПОТРІБНО МУЖЧИН
І ЖЕНЩИН

ДОБРИ НОВИНИ
ДЛЯ МУЖЧИН І ЖЕНЩИН
ДОБРИ РОБОТИ ТЕПЕР
І ПО ВІЯНІ

ДОБРА ПЛАТНЯ
4 ДО 7 ГОДИН ДЕННО
Шлодінна або часова робота

До звичайного чищення
в офісних будинках і
готелях у Мангеті
Бруклін.

ВЕЧОРАМИ АБО НОЧАМИ
Голоситесь денно до

NATIONAL CLEANING CO.
9 W. 29 St. (nr. 5 Ave.) N. Y. C.

МАДЯРСЬКІ ЛІБЕРАЛИ ВЗИ-
ВАОУТЬ МАДЯРСЬКУ
ПОКИНУТИ ВІЙНУ.

ЛОНДОН. „Мадярська
Рада в Великій Британії“, на
чолі котрої стоїть відомий лі-
беральний мадярський політик
граф Михайло Каролі, видала
заявку до мадярського наро-
ду, що тепер настала крайня
пора покинути війну й Німеччи-
ну.

„Мадярська
Рада в Великій Британії“, на
чолі котрої стоїть відомий лі-
беральний мадярський політик
граф Михайло Каролі, видала
заявку до мадярського наро-
ду, що тепер настала крайня
пора покинути війну й Німеччи-
ну.

За Комітет: Д. Братусь, В.
Гузар, Ст. Петришин, В. По-
пович.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ
ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ
ЧАСОВИК „СВОБОДА“

DATES WITH OUR GOVERNMENT

For the Week August 27 through September 2, 1944

RATIONING

Sugar

Sugar stamps No. 30, No. 31, and No. 32 are valid indefinitely for five pounds of sugar. Sugar stamp No. 33 becomes valid September 1 and remains valid indefinitely for five pounds of sugar. Sugar stamp No. 40 is valid for five pounds of canning sugar through February 28, 1945.

Meats, Fats

Red stamp A8 through Z8 and A5 through D5 are now valid indefinitely.

Processed Fruits and Vegetables

Blue stamps A8 through Z8 and A5 through F5 are now valid indefinitely. Blue stamps G5 through L5 become valid on September 1 and remain valid indefinitely.

Gasoline

In the 17 states of the eastern shortage area, A-11 coupons remain valid through November 8. In States outside the eastern area, A-12 coupons remain valid through September 21.

Fuel Oil

Period 4 and 5 coupons remain valid in all areas through September 30. New period 1 coupons are now valid in all areas.

Shoes

Airplane stamps No. 1 and No. 2 in Book Three remain valid indefinitely.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

РОЧЕСТЕР, Н. Й.

Збірка шмаття на допомогу
Україні.

Комітет Злучених Організацій
міста Рочестер проголошує
збірку шмаття на допо-
могу України. Збірка буде
тривати цілий місяць вересня.

почавши від першого вересня
аж до 30 вересня 1944.

Щоби було людям вигідно,
шмаття буде збиратися в двох
домах, і в парафіяльній галі
кожного вечора і дня, цілий
місяць вересня: В парафіяль-
ній галі 303 Hudson Ave., в На-
родній Домі (Civic Center) 83
Joseph Ave., і в Робітничій
Домі 975 Joseph Ave.

Шмаття повинно бути стар-
шанно направлене, випране, а-
бо вишито, і випрасоване.
Якби це виконали наші жінки
вдома, заки принесуть до ко-
мітету, то заощадили би бага-
то часу нашим робітникам і
робітницям, котрі ще раз бу-
дуть в все переглядати і за-
пакувати.

Шмаття треба давати таке:
жупани-мужеські і жіночі,
рушники мужеські і жіночі,
Просимо громадян відгу-
кнутися поважно, бо час дуже
короткий, бо на 15. жовтня
шмаття уже мусять бути на
кораблі.

За Комітет: Д. Братусь, В.
Гузар, Ст. Петришин, В. По-
пович.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ
ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ
ЧАСОВИК „СВОБОДА“



РУКИ ВГОРУ. Німецькі воїни в південній Франції
піддаються американським піхотинцям, що ввійшли в
місто з могутніми повззми. Німці не ставлять пова-
жного опору й даються американцям гнати перед собою,
долиною ріки Рони.

ВИПИРАЮТЬ НІМЦІВ В ІТА- ЛІЮ ПОЗА ГОТІЛЬСКУ ЛІННЮ

РИМ. Польські війська в
Осмілї Бритійській Армії пе-
реїшли поза ріку Матавру на
Адськійським побережжю і під-
сунулися на 9 миль до міста
Песара.

На схід від Фльоренції во-
рог відступає в гори на північ
від ріки Арно. Від Фльоренції
по море нема ніяких змін.

ПОСТУПОВІ НІМЦІ НЕ ХО- ЧУТЬ ХАТИ ДО РАЙХУ

АНКАРА, Туреччина. (ОНА)
Група поступових німець-
ких громадян в Туреччині
звернулася з просябою до а-
мериканської і британської
амбасад, щоби допомогли їм
відтерсти зхід оціки Гестапо,
яке пересідує політичних
противників Гітлера і хоче си-
лою вислати їх до Райху. Де-
кого з цих людей вже засуд-
жено на смерть, але аліант-
ські представники в Туреччи-
ні вставилися за ними і турки
їх не віддають.

Турецька влада каже, що в
Туреччині вже віддана пере-
бували противники нацистів,
які втікли з Німеччини, як
тільки Гітлер прийшов до вла-
ді. Вони виробили собі добре
ім'я і загально повагу в тур-
ків, які дали їм нагоду зароб-
ляти собі на життя. Ці люди
гірше ненавидять тоталітарну
владу в Німеччині, ніж бага-
то демократів, що сьогодні
воюють з нацистами. Серед ні-
мецьких анти-нацистів в Тур-
еччині найбільше число по-
ступових робітників, які маю-
ть в руках добрий фах, посе-
лилися там і заробляють на
хліб фізичною або умовною
працею. Аліантські представ-
ники були той думки, що шко-
да, щоб таких людей нацисти

бравали і багато з них вже
вратували.

Розуміється, що в Туреччи-
ні є ще і друга порода німець-
ких громадян, але за ними Ге-

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ПАТЕРСОН, Н. ДЖ. Збори Тов.
ім. Тараса Шевченка, від. 84, відбу-
дуться в суботу, 2 вересня, в годині
7:30 вечір, при 435 Мені уз. При
холодних вечорах просимо членів
стаття плати більшу участь у цих
зборах, бо урядники самі не можуть
ривати цих справ. Маємо багато
важких Союзних і товариських справ
до подолання. Хто має більше як
три місяці залежості, буде суспен-
дований, коли не заплатити на цих
зборах. — За уряд: С. Вімперський,
предс.; М. Матвій, рек. секр.

БРУКЛІН, Н. Й. Триквартальні
збори Тов. ім. Богдана Хмельниць-
кого, від. Покр. Пресв. Троїни, від.
158, відбудуться в суботу, 2. вересня,
в год. 8. вечір, в Укр. Нид. Домі,
218-218 Грета Стр. Просимо комесо
прійти на ці збори, бо є важкі справи
до подолання. — За уряд: Ю.
Павчак, предс.; М. Батлай, фін. секр.;
С. Шлушко, кас.; М. Кіт, рек. секр.

БРІДЖПОРТ, КОНН. Тов. Украї-
нська Сп. від. 59, повідомляє всіх
своїх членів і членів, що місячні
збори відбудуться в неділю, 3. вер-
есня, в галі церковній, 34 Біч уз.,
точно в год. 2:30 пополудні. Зважа-
ємо, щоб членів прийти на час. Кожен
член обов'язаний взяти квиток на
підпис, що буде 10. вересня. — М.
Галькевич, секр.

МЕНВІЛ, Р. АП. Урад Тов. ім.
М. Драгоманова, від. 181, повідомляє
всіх членів, що триквартальні збори
відбудуться в неділю, 3. вересня,
в год. 3. пополудні, в галі У. Н.
Дому на Комналей Стр. Просимо всіх
членів прийти на означений час, бо
будуть важкі справи до подолання.
— Ю. Ясичук, предс.; П. Тиняк,
кас.; П. Давишківський, секр.

ШКАГО, ІЛЛ. Повідомляємо,
що місячні збори Тов. ім. Дмитра Ви-
тоського, від. 301, відбудуться в
неділю, 3. вересня, в год. 1. пополудні,
в парохіяльній салі, 1944 В.
Фрі вул. Просимо прийти на ці збо-
ри, бо є дуже важкі справи. — За
уряд: Л. Доманчук, предс.; М. Чор-
ний, секр.

БОФАЛО, Н. П. Укр. Тов. Соціял.
від. 304, повідомляє своїх членів, що
місячні збори відбудуться 5. вересня
в 7. год. вечір в галі при Джер-
мейн стр. Вей членів повинні прийти,
бо є важкі справи до подолання.
С. Кавріт, секр.

ЛІКУЄМО ХРОНІЧНІ НЕДУГИ

ШЛУНКА, ШКІРИ, НЕРВІВ

ГЕМОРОИДИ І ІНШІ ЗАПАЛЕННЯ КИШКИ
Нирок, міхура, шлунок і внутрішностей забурення,
Катар і хронічні боляки, біль у кривках, загальне о-
слаблення і хронічний ревматизм і саятику. Лучі Екс,
екзамінація крові і мочі заповне докладну діагнозу
і відповідне лікування. Застрикування, колий вкадне.
Зайдіть сьогодні на порад. Мужчин і Женщин ліку-
ємо модерними методами зо скорою полекшою.
Всі хронічні недуги лікуємо науково.

ОПЛАТА УМІРКОВАНА — МЕДИЧНА ЕКЗАМІНАЦІЯ \$2.
DR. ZINS (28-літнє заведення)
110 EAST 16 STREET, N. Y. — NEAR UNION SQUARE
Щоденно від 9. г. рано до 7. г. веч. У неділі від 9. рано до 2. полп.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ
ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ
ЧАСОВИК „СВОБОДА“

стало не снідять. Це так звані
туристи, які мали наглядати,
що роблять громадяни тих
держав, з котрими Німеччина
воює. Але їх турки пильнують
і скоро вислатимуть додому.

НА ПРОДАЖ 123 АКРИВ, ДОБРА МОЛОЧНА ФАРМА В SHARON SPRINGS, N. Y.

Дім на 11 кімнат, стодала, е-
лектрика, вода в банні, гарна по-
да і ванна в хаті, 24 штук худоби,
добра пара білих коней, новий
трактор, всіякі добрі машини, по-
трібні до фермерської праці, кур-
ники на курі, та інші забудован-
ня. Властитель 14 літ фермерує.
Ціна \$15,000. Готівка згідно з у-
мови. По інфор. голоситесь до:

PETER MARTINUK
120-11 14th Rd.,
College Point, L. I., N. Y.

НАУКА МАЛЮРСТВА

для талановитих учнівців з платною.
Інтересовані хай голоситесь листов-
но до:

MYROSH STUDIO
43 E. 59 ST., NEW YORK, N. Y.

ХОЧЕМО

якоїнебудь особи спорідненої до ВА-
СІЛІЯ СЕГІЮКА, також знаного як
ЧАРЛІ СЕДВІК, ВАСІЛІ СЕГІЮК
і ЧАРЛІ СЕДВІК, що свого часу
мешкав під ч. 101 Кент еленю, Брук-
лін, Нью Йорк. Продаємо акуніку-
ватися негайно з адвокатом IRVING
A. COOK, 894 Manhattan Avenue,
Brooklyn, New York. Телефон Ever-
green 9-5050. Ней чоловік (Василь
Сегіюк) як відомо, мав мати брата,
на ім'я СЕМЮЛ СЕДВІК, котрий мешка-
в або в Ньюарк, Нью Джерсі, або
Френсфорд, ділянки Філадельфія,
Пенсильванія.

\$150.00 ЦІЛИЙ ПОХОРОН

і вище
ОБСЛУГУЄМО В ПЕРТ АМБОУ
І ОКОЛИЦІ

KANAI KAIN
FUNERAL HOME
433 STATE STREET,
PERTH AMBOY, N. J.
Phone: Perth Amboy 4-4646

МИРОН ЛИТВИН І СИН

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
Обслуга щира і чесна

383 Morris Avenue,
cor. Springfield Ave.
NEWARK, N. J.
Phone: ESsex 3-5347

ІВАН БУНЬКО УКРАЇНСЬКІЙ ПОГРЕБНИК

заряджує погребам по \$150
ціні так низькій як
ОБСЛУГА НАКРАЩА.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

— на —
ФІЛЯДЕЛЬФІЮ
й околицю

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ
cor. FRANKLIN & BROWN STS.,
PHILADELPHIA, PA.
Tel. MARKET 1320.

ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ.

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами
в BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL
707 Prospect Avenue,
(cor. E. 155 St.)
BRONX, N. Y.
Tel.: MEIrose 8-6577

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІ- ТИ. А ПРО